

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan päätös 21.3.2017 §

Museokeskuksen toimintasuunnitelma 2017 - 2020

TOIMINTA-AJATUS

Museokeskus vastaa Kuopion kaupungin museopalveluista, jotka tuotetaan museoiden toiminta-ajatuksiin perustuen, ottaen huomioon kunkin museoalan vaatiman erityisasiantuntemuksen ja alueellisia tehtäviä koskevat sopimukset. Museokeskuksen muodostavat Kuopion kulttuurihistoriallinen museo, Kuopion luonnontieteellinen museo ja Kuopion taidemuseo. Museokeskuksen museokohteita ovat Kuopion museo, Kuopion korttelimuseo, J.V. Snellmanin kotimuseo, Maaningan kotiseutumuseo ja Kuopion taidemuseo.

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo vastaa kaupungin omistamista kulttuurihistoriallisista museoista ja niiden kokoelmista. Museo toimii Pohjois-Savon maakuntamuseona ja arkeologisen kulttuuriperinnön ja rakennusperinnön asiantuntijaviranomaisena. Museo tallentaa, tutkii ja välittää tietoa Pohjois-Savon ja erityisesti Kuopion esihistoriasta, historiasta, kansanelämästä ja muusta kulttuurihistoriasta. Toiminta-alueellaan se osallistuu myös esineellisen ja rakennetun kulttuuriympäristön säilyttämiseen sekä edistää kulttuurihistoriallista museotoimintaa.

Kuopion luonnontieteellinen museo

Kuopion luonnontieteellinen museo harjoittaa luonnontieteellistä museotoimintaa ja toimii luonnontieteellisenä maakuntamuseona Pohjois-Savossa. Museon tehtävänä on edistää erityisesti itäisen Suomen luonnon monimuotoisuuden tuntemusta, kartoitusta, tutkimusta ja säilymistä, dokumentoida tietoa luonnon tilasta ja sen muutoksista tutkimuksen, opetuksen ja yhteiskunnallisen päätöksenteon tarpeisiin, edistää ja tukea ympäristökasvatusta sekä alansa harrastustoimintaa.

Kuopion taidemuseo

Kuopion taidemuseo on taidelaitos ja museo, joka tutkii, tallentaa ja esittelee kuvataiteen historiaa ja nykyisyyttä sekä edistää kuvataiteen ja koko visuaalisen ympäristön tuntemusta. Taidemuseo ylläpitää taidekokoelmia ja huolehtii taidehistoriallisen aineiston saatavuudesta. Aluetaidemuseona Kuopion taidemuseolla on valtakunnallinen tehtävä Kuopion ja koko Pohjois-Savon taidehistoriallisen aineiston tallentajana, dokumentoijana, säilyttäjänä ja tunnetuksi tekijänä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Museoiden toimintaan tuovat lisääntyviä haasteita museoalan toimintalinjaukset sekä valtakunnallinen ja alueellinen museoyhteistyö ja erityisesti kasvava vastuu koko maakunnan museopalveluista kuntaliitosten myötä ja alueen muun museotoiminnan supistuessa. Museota työllistävät alueelliset ja paikalliset palvelutehtävät sekä kaupungin palvelualueiden välinen yhteistyö, kulttuuri- ja luonnonympäristöön ja julkiseen taiteeseen liittyvät tehtävät. Palveluodotuksiin vaikuttaa myös tieto kulttuurin ja taiteen terveyttä ja hyvinvointia edistävästä ja ennaltaehkäisevistä vaikutuksista.

Toimintaympäristöön tulevat seuraavina vuosina vaikuttamaan nyt valmisteilla olevan museopoliittisen ohjelman linjaukset mm. museoiden alueellisesta toiminnasta ja uusi kulttuurin rahoitusmalli. Maakuntaudistuksen ennakoidaan vaikuttavan myös museoiden toimintaan. Museoita työllistävät kuntaliitosten kautta tulleet uudet kokoelmat ja toimipisteet, alueelliset ja paikalliset palvelutehtävät sekä kaupungin palvelualueiden välinen yhteistyö, kulttuuri- ja luonnonympäristöön ja julkiseen taiteeseen liittyvät tehtävät.

Tieto kulttuurin ja taiteen terveyttä ja hyvinvointia edistävistä ja ennaltaehkäisevistä vaikutuksista luo museoille monenlaisia palveluodotuksia. Kuopion museo -rakennuksen peruskorjaus- ja laajennustyö tuo seuraavina vuosina aivan uuden vaiheen museoiden toimintaan sekä työhuone- ja näyttelyympäristöjen kehittämiseen.

Kustannustason nousu ja toimintaan jäävän määrärahan vähäisyys uhkaavat erityisesti näyttelytoiminnan kehittämistä ja pidemmän aikavälin suunnittelua. Toiminnan kehittäminen etenee museoiden yhteistyötä vahvistamalla, työtehtäviä kehittämällä ja muilla henkilöstöjärjestelyillä. Museokeskuksella on yhteinen hallinto sekä museokohteiden asiakaspalvelusta huolehtiva henkilökunta.

PAINOISTEALUEET VUOSILLE 2017–2020

Museoiden toiminnassa painotetaan kaupungin strategian mukaisesti asiakaslähtöisiä, osallistavia ja ennaltaehkäiseviä palveluja. Museopalvelujen toteutuksessa painotetaan yhteistyötä ja verkostoitumista.

Saavutettavat museopalvelut

Museoiden ja museoaineistojen saavutettavuutta parannetaan. Museopalveluja kohdennetaan erilaisille asiakasryhmille.

Monipuolinen asiantuntemus

Museot tarjoavat monipuolista asiantuntemusta kulttuuri- ja luonnonympäristöön ja julkiseen taiteeseen liittyvissä paikallisissa ja alueellisissa tehtävissä sekä kulttuurin ja taiteen terveyttä ja hyvinvointia edistävissä ennaltaehkäisevissä palveluissa.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA KESKEISET TOIMENPITEET 2017

Elämyksiä ja tietoa näyttelyillä

Museoiden omia näyttelytuotantoja täydentää aktiivinen paikallinen, valtakunnallinen ja kansainvälinen yhteistyö. Perusnäyttelyiden lisäksi museot tuottavat vaihtuvia näyttelyjä.

Museoita kehitetään edelleen toiminnallisina ja elämyksellisinä oppimisympäristöinä ja paikkoina. Museot tuottavat tietoa Pohjois-Savon historiasta ja alueen elämästä, suomalaisesta luonnosta ja kuvataiteesta. Perusnäyttelyitä uudistetaan vähitellen, ja niiden tietosisältöjen omaksumista edesautetaan opastuksilla ja työpajoilla. Vaihtuvia näyttelyitä ja tapahtumia tuotetaan mm. muiden museoiden, yhdistysten ja yhteisöjen sekä taiteilijoiden, tutkijoiden ja muiden yksityishenkilöiden kanssa. Toiminnallaan museot rakentavat Kuopio-kuvaa ja vahvistavat kaupungin vetovoimaa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin edistäminen

Asiantuntijapalvelut sekä kulttuuri-, ympäristö- ja taidekasvatustyö lisäävät museoiden saavutettavuutta ja tuovat taiteen osaksi arkiympäristöä, edistävät kestävästä kehitystä ja myönteistä kaupunkikulttuuria. Museot ovat asiantuntijoina aktiivisesti mukana kulttuuri- ja luonnonympäristön sekä julkisen taiteen yhteistyöhankkeissa. Museot tukevat asiantuntijapalveluillaan Kuopion kaupungin maankäytön suunnittelua.

Kulttuurihistoriallinen museo hoitaa Museoviraston kanssa tehdyn yhteistyösopimuksen perusteella Pohjois-Savossa sekä arkeologian että rakennetun kulttuuriympäristön viranomais- ja asiantuntijatehtäviä. Luonnontieteellinen museo tuottaa asiantuntijapalveluja kaupungin ympäristönsuojelupalveluille. Taidemuseo toimii kaupungin julkisen taiteen hankkeiden asiantuntijana mm. rakennuskohteiden prosenttitaidehankkeissa. Yleisötyössä museot kehittävät kohderyhmäpalveluja, joita suunnataan lapsille, nuorille, ikääntyville ja erityisryhmille.

Laadukas tietopalvelu tukeutuu kokoelmiin ja tutkimukseen

Kulttuuri- ja luonnonperinnön sekä kuvataiteen dokumentointia ja tutkimusta sekä museoaineistojen digitointia tehdään suunnitelmallisesti, alan valtakunnalliset linjaukset ja velvoitteet huomioon ottaen, museoalan yhteistyötä hyödyntäen.

Kokoelmatietojen saavutettavuuden parantaminen ja kuva- ja tietopalvelun kehittäminen ovat painopistealueita. Kokoelmatietojen ja kuva-aineistojen digitointia jatketaan painottaen näyttelytuotantoa sekä maakunnallista ja valtakunnallista yhteistyötä. Luetteloinnin sisällön laadullista tasoa kehitetään yhteistyössä muun museoalan kanssa.

Kulttuurihistoriallinen museo ottaa käyttöön MuseumPlusRia-ohjelman, jonka pilotoinnissa museo on ollut mukana. Ohjelman räätälöintiä Suomen museoille ja käyttöönottoa johtavat Museovirasto ja Suomen museoliitto. Verkkosivustoa Pulkka – Pohjois-Savon muisti verkossa kehitetään yhteistyössä eri alojen toimijoiden kanssa. Verkkopalveluissa yhtenä tavoitteena on mahdollistaa yksittäisten käyttäjien kokemus- ja muistitiedon tallentaminen ja välittäminen muille käyttäjille tutkimustiedon rinnalla. Kokoelmatietoja siirretään verkossa käytettäväksi kansallisen digitaalisen kirjaston asiakasliittymään FINNAan.

Luonnontieteellisen museon digitoidut kokoelmatiedot on siirretty verkossa käytettäväksi Luonnontieteellisen keskusmuseon ylläpitämään kokoelmanhallintajärjestelmään KOTKA, jonka näytetiedot näkyvät Suomen lajitietokeskuksen avoimessa Laji.fi-portaalissa ja jatkossa myös kansainvälisessä GBIF-portaalissa. Digitointityötä jatketaan Suomen luonnontieteellisten museokokoelmien digitointistrategian linjausten mukaisesti.

Taidemuseossa taidekokoelmiin kuuluvien teosten tiedot ja kuvat tallennetaan digitaalisessa muodossa valtakunnalliseen taidekokoelmien kokoelmahallintajärjestelmään Muusaan, jota ylläpitää ja kehittää Osuuskunta Suomen taide ja taidekokoelmat. Digitointityö on jatkuvaa ja keskeinen osa kokoelmatyötä.

Kokoelmatoiminnan kehittäminen

Museot ylläpitävät ja kehittävät kokoelmiaan kokoelmapoliittisten suunnitelmien mukaisesti ja museo-alan yhteisiä linjauksia noudattaen sekä osallistuvat valtakunnalliseen kokoelmatyön ja dokumentoinnin kehittämiseen.

Kokoelmapoliittisten ohjelmien tarkistamista jatketaan. Kokoelmahallinnan kehittämisessä seurataan valtakunnallisia linjauksia.

Maakunnallinen ja valtakunnallinen museoyhteistyö

Museot osallistuvat valtakunnalliseen maakuntamuseo- ja aluetaidemuseotyön kehittämiseen. Tieto- ja kuvapalvelut perustuvat suunnitelmalliseen dokumentointi-, tutkimus- ja digitointityöhön.

Yhdessä paikallismuseoiden ja kuntien kulttuuripalvelujen kanssa kehitetään verkkosivustoa "Pulkka – Pohjois-Savon muisti". Maakunnallista ja valtakunnallista yhteistyötä edistetään myös kokoelmahallinnassa ja näyttelytoiminnassa. Nykyajan dokumentoinnissa ollaan mukana valtakunnallisessa Tallennus- ja kokoelmayhteistyössä (TAKO).

Henkilöstön kehittäminen ja koulutus

Henkilöstön kehittämisessä tavoitteita ovat kannustava johtaminen ja suunnitelmallinen henkilöstöpolitiikka. Keskeisiä periaatteita ovat työtehtävien kehittäminen ja henkilökunnan koulutus.

Rekrytoinneissa ja koulutuksessa huolehditaan henkilöstön ammattitaidon turvaamisesta ja ylläpitämisestä palvelutarpeiden mukaisesti. Tehtäväkuvauksia tarkistetaan, ammatillisia valmiuksia ja muut osvalmiuksia parannetaan. Koulutuksessa painotetaan perehtymistä nykyaikaiseen museotekniikkaan, näyttelyratkaisuihin ja yleisöpalveluun.

Toimitilat, välineet, investoinnit

Valmistaudutaan Kuopion museo -rakennuksen peruskorjaukseen ja tilojen toiminnallisiin muutoksiin sekä peruskorjauksen yhteydessä toteutettavaan kulttuurihistoriallisen ja luonnontieteellisen museon perusnäyttelyiden uusimiseen.

Museotilojen kehittämistyö etenee hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan linjauksen mukaisesti, yhteistyössä kaupungin tilakeskuksen kanssa. Vuonna 2017 käynnistyy Kuopion museon peruskorjauksen ja laajennuksen toteutussuunnittelu, johon liittyy myös museon ja kirjaston palveluiden yhteistä kehittämistyötä. Lisäksi jatketaan museoiden kokoelmakeskushanketta tehdyn selvityksen pohjalta. Myös korttelimuseon uuden palvelukonseptin valmistelua jatketaan.

MUSEOKESKUS

MITTARIT JA TUNNUSLUVUT 2017–2020

Kävijät ja aukiolo	TP2015	TP2016	TA2017
Kävijät yhteensä	60 553	69 623	60 000
>Kuopion museo	28 400	35 012	30 000
>Kuopion korttelimuseo	12 177	13 469	12 500
>J.V. Snellmanin kotimuseo	350	497	500
>Kuopion taidemuseo	13 992	14 341	14 000
>Museokauppakävijät	5 634	6 304	3 000
Toiminta muualla kävijät	3 982	9 476	4 000
Ohjattuun toimintaan osallistuneet	8 653	19 112	10 000
Aukiolotunnit	5 013	5 104	5 000
Aukiolopäivät	758	771	750
Kokoelmatiedot			
Museoiden järjestetty kokoelma-aineisto yht.	1 956 042	1 961 080	1 987 800
Kultt.hist.museon järjestetty kokoelma-aineisto	885 000	887 785	913 800
>esineet	71 139	71 220	
>valokuvat	778 006	780 644	
>kirjasto ja arkisto	35 855	35 921	
Kultt.hist.museon digitoitu kokoelma-aineisto	158 928	163 917	
Luonnontiet.museon järjestetty kokoelma-aineisto	1 016 332	1 018 065	1 018 000
>näytteet	941 665	943 143	
>kuva-arkisto	21 282	21 282	
>kirjasto ja arkisto	53 385	53 640	
Luonnontiet.museon digitoitu kokoelma-aineisto	495 943	496 467	
Taidemuseon järjestetty kokoelma-aineisto	54 710	55 230	56 000
>taidekokoelmat	7 095	7 122	
>kuva-arkisto	41 406	41 774	
>käsikirjasto	6 209	6 334	
Taidemuseon digitoitu kokoelma-aineisto	21 863	22 282	

MUSEOKESKUS
KUSTANNUKSET 2017

	Vahvistettu käyttösuunnitelma	Lautakunnan ehdottama lisämääräraha	Yhteensä
Tulot	357 842	-50 000	307 842
Menot	3 281 938	+60 000	3 341 938
- Henkilöstökulut	1 651 022		1 651 022
- ICT-palvelut	79 581		79 581
- Vuokrat	1 347 877		1 347 877
- Muut toimintakulut	203 458		263 458
Toimintakate	2 924 096		3 034 096
Valtionosuus	1 017 335		1 017 335